Publiekssamenvatting
Annual Implementation Report 2017

In dit Annual Implementation Report (AIR) zijn data opgenomen die betrekking hebben op de financiële realisatie van het Operationeel Programma ESF in 2017. De beschrijving van de resultaten met betrekking tot de deelnemers aan de projecten kan op dit moment nog niet gegeven worden. De Managementautoriteit MA) beschikt nog over onvoldoende gecontroleerde/geverifieerde data om resultaten, behaald in 2017 te kunnen presenteren. Een volgende versie van het AIR, dat voor 1 september a.s. aan de Europese Commissie (EC) zal worden verzonden, bevat deze wel.

Het ESF-programma 2014-2020 is in Nederland gericht op twee thema's:

- Bevordering sociale inclusie en bestrijding armoede en discriminatie
- Bevordering van duurzame en kwalitatief hoogstaande werkgelegenheid en ondersteuning arbeidsmobiliteit

Het daarvoor beschikbare budget van € 510 mln. wordt voor ruim driekwart aangewend voor het eerste thema. Het resterende budget wordt besteed aan het tweede thema en de uitvoeringskosten.

Actieve Inclusie

In 2016 en 2017 is er aan de 35 centrumgemeenten van de arbeidsmarktregio's (AMR's) in Nederland budget beschikbaar gesteld. Iedere AMR voert een project uit, gericht op de gemeentelijke doelgroepen en een project gericht op de doelgroep (ex-) leerlingen voortgezet speciaal onderwijs en praktijkonderwijs (VSO/PrO). In een tweede tijdvak in mei 2016 is voor ruim € 113 mjn. aan subsidie verleend.

Voor VSO/PrO-scholen is er in 2017 voor ruim € 33 mln. aan subsidie verleend. De verleningen hadden gedeeltelijk betrekking op tijdvak 2016 (€ 14 mln.) en het volledige tijdvak 2017 (€ 19 mln.).

Voor de doelgroep van ex-gedetineerden is in 2017 voor ruim € 9 mln. verleend aan de Dienst Justitiële Instellingen van het ministerie van Justitie en Veiligheid. In 2017 is voor de doelgroep van het UWV voor € 26 mln. aan subsidie verleend.

Naar het zich laat aanzien wordt het beschikbare budget voor deze doelgroepen volledig benut in de projecten die in de, tot op heden aangekondigde, tijdvakken worden uitgevoerd. Daarom zullen in deze programmaperiode in beginsel geen nieuw aanvraagtijdvakken worden gepubliceerd.

Sociale innovatie en transnationale samenwerking

Voor Sociale innovatie en transnationale samenwerking (SITS) is in totaal ruim € 5,3 mln. beschikbaar voor projecten. Het doorlopende tijdvak is open gegaan in juni 2015 en sluit op 31 december 2019, tenzij de maximale subsidie van € 5,3 mln. eerder is benut. In 2017 is er, verdeeld over 11 projecten, voor bijna € 2 mln. aan subsidie verleend. Gedurende de gehele programmaperiode is nu € 3,7 mln. van het beschikbare budget verleend.

Duurzame inzetbaarheid

De specifieke doelstelling binnen deze prioritaire as is het bevorderen van duurzame arbeidsinzet van werkenden. De projecten richten zich op arbeidsorganisaties. Zij kunnen deskundig advies inwinnen op het gebied van duurzame inzetbaarheid. Voor deze doelstelling is in de programmaperiode € 101,6 mln. beschikbaar. Binnen deze as zijn twee subregelingen opgesteld. De ene regeling DI-bedrijven en instellingen (DI) richt zich op arbeidsorganisaties, onder andere binnen het midden- en kleinbedrijf. De

regeling DI Regio's en Sectoren (DIS) richt zich op werkgevers- en werknemersorganisaties, Onderwijs &Ontwikkelingsfondsen en gemeenten.

DI-bedrijven en instellingen (DI)

In 2016 is het 3e tijdvak geopend voor DI-bedrijven en instellingen. De goedgekeurde projecten zijn allen in 2017 beschikt. Hierbij is aan 2.624 bedrijven voor ruim € 25 mln. aan subsidie in de vorm van vouchers verleend. Deze hadden per project een maximale waarde van € 10.000.

Cumulatief tot en met eind 2017 bedraagt het totaal verleende bedrag bijna € 71,7 mln.

Projecten DI binnen deze prioritaire as hebben een looptijd van maximaal 12 maanden. In 2017 zijn 1.815 DI-projecten vastgesteld, voornamelijk uit tijdvak 2015. Deze vaststellingen vertegenwoordigen een bedrag van ruim € 13 mln. subsidie.

DI-regio's en sectoren (DIS)

Voor projecten van DI regio's en sectoren zijn in 2017 54 projecten verleend voor een bedrag van ruim € 9,4 mln.

Geïntegreerde Territoriale Investeringen

De regeling GTI (Geïntegreerde Territoriale Investeringen) is een nieuw onderdeel van ESF 2014-2020 en alleen beschikbaar voor de vier grote steden Amsterdam, Rotterdam, Den Haag en Utrecht. De regeling had tot nu één aanvraagtijdvak (16 november 2015 t/m 12 februari 2016). De G4 hebben allen een aanvraag ingediend. Deze aanvragen zijn reeds in 2016 beschikt en kennen voor de gemeenten Amsterdam, Rotterdam en Utrecht een looptijd van 1 april 2016 tot 1 april 2018. De gemeente Den Haag heeft een looptijd van 1 september 2016 tot 1 april 2018. Het totaal verleende bedrag bedraagt bijna € 12 mln. subsidie. Dit is bijna de helft van het aan ESF-GTI gealloceerde bedrag voor de gehele programmaperiode. Het ESF budget voor de totale programmaperiode bedraagt € 25 mln.

Totaal aantal beschikkingen in 2017

In 2017 zijn er 2.765 projecten verleend, voornamelijk projecten vanuit Duurzame Inzetbaarheid bedrijven en instellingen. In totaal zijn 54 projecten verleend voor de regeling Duurzame Inzetbaarheid Sectoren. Verder zijn er in 2017 in totaal 1.825 vaststellingen afgegeven. Dit betreffen allemaal projecten Duurzame Inzetbaarheid bedrijven en instellingen.

Gelijke kansen en non-discriminatie

De bevordering van de gelijkheid van vrouwen en mannen en de bevordering van gelijke kansen en non-discriminatie (GKND) is een horizontale doelstelling voor het ESF-programma. Het Agentschap SZW besteedt in zijn contacten met de arbeidsmarktregio's gedurende de gehele programmaperiode aandacht aan dit thema.

In het afgelopen jaar is hiervoor het bureau BKB ingehuurd om het Agentschap SZW daarbij te ondersteunen. Dit bureau ondersteunt gemeenten bij het uitwerken van de horizontale doelstelling van gelijke kansen en non-discriminatie (GKND) in de projecten door het aanbieden van informatie, het geven van trainingen, het aanreiken van tools en audiovisueel materiaal, het opsporen van best practices, het persoonlijk adviseren van gemeenten en samenwerking met bedrijven.

Aanvragers hebben vervolgens in hun aanvraag en eindverantwoording vastgelegd hoe zij deze doelstelling willen realiseren dan wel hebben gerealiseerd. Voorbeelden van resultaten zullen op speciaal ontwikkelde pagina's op de website van het Agentschap SZW worden geëtaleerd.

Onderzoeksbureau Bartels heeft in 2017 in het Eindrapport verdiepend onderzoek ESF Actieve Inclusie ook aandacht besteed aan de activiteiten op het gebied van GKND (pp 46-50). Het bureau concludeert dat de activiteiten op het thema een kleine bijdrage hebben geleverd aan de bewustwording over GKND onder de aanvragers. De aanbeveling om meer activiteiten te ontplooien richting werkgevers is meegenomen in de opdracht aan het gespecialiseerd bureau voor 2018.

Evaluaties

Evaluatie tweede verdiepend onderzoek ESF Actieve Inclusie

Net als bij de eerste rapportage zijn de inhoud, uitvoering, resultaten en impact van het ESF Actieve Inclusie onderzocht. Tevens is er een aantal aanvullende onderwerpen aan bod gekomen. Dit zijn de bijdrage van het ESF aan de doelgroep statushouders en het horizontale thema Gelijke kansen en Non-Discriminatie, de inhoud van de projecten van het Ministerie van J&V en het Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen (UWV).

Het onderzoeksconsortium Regioplan en Bureau Bartels concludeert dat de regeling ESF Actieve Inclusie verschillende vormen van toegevoegde waarde heeft. Zo kunnen er dankzij de bijdrage van het ESF met regulier beleid meer personen ondersteund worden (volume-effecten), draagt het ESF bij aan een intensivering van de bestaande ondersteuning, leidt het ESF tot de inzet van nieuw instrumenten en geeft de regeling een impuls aan de samenwerking binnen de AMR's.

Voor het thema Gelijke Kansen en Non-Discriminatie concludeert het onderzoek dat het thema een kleine bijdrage heeft geleverd aan de bewustwording bij aanvragers.

Evaluatie ESF regeling Duurzame Inzetbaarheid Regio's en Sectoren

De evaluatie Duurzame Inzetbaarheid regio's en sectoren bestaat uit een drietal rapportages. De eerste rapportage is in 2017 opgeleverd. In dit onderzoek stonden de doelmatigheid van regeling en de aanvraagfase centraal.

Uit de contextanalyse blijkt dat de sectoren die een aanvraag hebben ingediend vaak relatief slecht scoren op Duurzame Inzetbaarheid. Vooral de bouw en industrie zijn sterk vertegenwoordigd, sectoren waarbij problemen zijn rondom de fysieke eisen in het werk. De dienstverleningssector, waar andere problemen rondom Duurzame Inzetbaarheid spelen, zoals burnoutproblematiek, zijn minder vertegenwoordigd onder de aanvragers.

De grote meerderheid van aanvragers met toegekende projecten vindt dat hun oorspronkelijke projectontwerp goed paste binnen de regeling. Dit betekent dat in de meeste gevallen de regeling goed aansluit bij de behoefte van de sectoren en de regio's. Voor verreweg de meeste positief beschikte projecten is volgens de projecten zelf de ESF-subsidie van cruciaal belang geweest om het plan te ontwikkelen.

De voorlichting vanuit het Agentschap SZW wordt veelal als goed beoordeeld. Tevens zijn aanvragers over het algemeen tevreden over de aanvraagprocedure en de aanvraagformulieren, waarbij werd aangegeven dat alles helder en duidelijk beschreven was. Voor aanvragers is het niet helemaal duidelijk hoe in de regeling het begrip Duurzame Inzetbaarheid is gedefinieerd en welke subsidiabele activiteiten hieronder vallen. Daarnaast geeft de meerderheid van de aanvragers aan dat de hele beoordelingsperiode vrij lang heeft geduurd (zeker in het geval van een vragenbrief).

Tot slot zijn er signalen vanuit de aanvragers dat de dicht bij elkaar geplande tijdvakken van meerdere subsidieregelingen waar aanvragers gebruik van kunnen maken, leidt tot ‘subsidiedrukte’. Dit geldt vooral voor de kleinere fondsen die vaak niet de capaciteit hebben om verschillende aanvragen tegelijkertijd in te dienen en – bij toewijzing- uit te voeren. Ook is duidelijk geworden dat een gezamenlijke aanvraag vaak meer voorbereidingstijd nodig heeft door de noodzakelijke bestuurlijke afstemming, vooral als partners elkaar nog niet kennen vanuit eerdere projecten.